

ЕКОЛОГІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БУДІВЕЛЬНИХ ВІДХОДІВ

*Л.Д. Пляцук д.т.н., проф., Р.В. Нитка аспір.
Сумський державний університет*

Відходи будівельної індустрії в загальній своїй масі відносяться до 4 класу небезпеки, вони багатотоннажні і займають великі площі під складування. Основну масу даного виду відходів становлять бетонний і залізобетонний лом та бита цегла. Найбільш поширеним є використання будівельних відходів для рекультивації відпрацьованих кар'єрів та їх рециклінг з отриманням вторинного щебеню та металу.

При рекультивації кар'єрів спостерігаються як позитивні так і негативні ефекти. До позитивних відносяться: зменшення та ліквідація негативного впливу відпрацьованих кар'єрів; відновлення природного ландшафту; зменшення кількості відходів, що підлягають розміщенню на звалищах та полігонах; запобігання відведенню непорушених земельних ділянок для будівництва нових полігонів. Негативним ефектом можна назвати те, що при захороненні в кар'єрах, як і при розміщенні на звалищах, внаслідок корозії металу та бетону можливе надходження в ґрунт і в воду солей заліза та хімічних добавок, що додаються до бетонів.

Вторинним щебенем можна успішно замінити до 50% добувного щебеню, який використовується в будівництві, що якісно позначиться на навколишньому природному середовищі. Адже при видобуванні природного щебеню спостерігається ціла низка негативних екологічних ефектів: виснаження природних ресурсів, знищення ґрунтового покриву, зміна ландшафту, порушення природних екосистем, знищення й деградація рослинності, порушення шляхів міграцій тварин. Заміщення частини видобувного щебеню вторинним допоможе значно послабити негативний вплив на природне середовище, оскільки зменшаться обсяги видобування природного щебеню. До негативних екологічних ефектів використання будівельних відходів можна віднести шумове та пилове забруднення навколишнього середовища, що присутнє на всіх стадіях переробки даних відходів, а також викиди автотранспорту при транспортуванні сировини та готової продукції. Але це не потрібно вважати суттєвим недоліком, адже виробництво природного щебеню також включає процеси подрібнення та транспортування.

Беручи до уваги те, що будівельні відходи відносяться до категорії малонебезпечних і їхній вплив на навколишнє середовище є незначним, а також враховуючи позитивні екологічні ефекти, що спостерігаються при їхньому використанні для рекультивації відпрацьованих кар'єрів та в якості вторинної сировини, можна зробити висновок про екологічну доцільність їх повторного використання.